

Borgholms
kommun

Likabehandlingsplan och årlig plan mot kränkande behandling

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Runstens förskola läsåret 2025/2026

Innehållsförteckning

1	Rutin för arbetet mot diskriminering och kränkande behandling	4
1.1	Syfte	4
1.1.1	Ombud och ombudsmän	4
1.2	Ett levande dokument att använda i verksamheten	4
1.3	Främjande arbete	5
1.4	Förebyggande arbete	5
1.5	Kartläggning	5
1.6	Anmäla, utreda och vidta åtgärder	5
1.7	Ansvarsfördelning och förankring	6
1.8	Akuta insatser och åtgärder	6
1.8.1	Rutin för hur vi agerar om allvarliga situationer uppstår	6
1.9	Utvärdering och uppföljning	6
1.10	Delaktighet och inflytande	7
1.11	Blanketter	7
1.12	Referenser	7
2	Rektorn har ordet	8
3	Definitioner	9
3.1	Kränkande behandling	9
3.2	Diskriminering	9
3.3	Trakasserier	9
3.4	Mobbning	9
3.5	Repressalier	9
4	Utvärdering av föregående år	10
4.1	Mål 2024/2025	10
4.2	Resultat och måluppfyllelse 2024/2025	10
4.3	Nulägesanalys	10
5	Planerade mål för 2025/2026	11
5.1	Metod	11
5.2	Åtgärder för året	11
5.2.1	Insatser för det förebyggande arbetet	11
5.2.2	Insatser för det främjande arbetet	11
6	Bilaga 1 – Styrdokument	12
6.1	Diskrimineringslagen (2008:567)	12
6.2	Skollagen	12
6.2.1	6 kapitlet 6 § Skollagen (SFS 2010: 800)	12
6.2.2	6 kapitlet 7 § Skollagen (SFS 2010:800)	12
6.2.3	6 kapitlet 8 § Skollagen (SFS 2010:800)	12
6.2.4	6 kapitlet 10 § Skollagen (SFS 2010:800)	12

7	Bilaga 2 – Barnkonventionen	13
7.1	Artikel 2	13
7.2	Artikel 3	13
7.3	Artikel 6	13
7.4	Artikel 12	13
8	Bilaga 3 – Läroplan för förskolan, lpfö 2018 (reviderad, 2025)	14
8.1	Grundläggande värden	14
9	Bilaga 4	14

1 Rutin för arbetet mot diskriminering och kränkande behandling

1.1 Syfte

En grundläggande mänsklig rättighet är rätten till likabehandling. Det är i lagen förbjudet att diskriminera någon på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning och ålder. Alla barn har samma rättigheter och ska kunna vistas i förskolan utan att utsättas för någon form av kränkande behandling eller trakasserier. Detta regleras bland annat genom Diskrimineringslagen och Skollagen samt i Barnkonventionen.

Alla förskolor ska därför varje år upprätta en likabehandlingsplan samt en årlig plan mot kränkande behandling. Dessa planer kan med fördel sammanföras till en plan så länge innehållet uppfyller båda lagarnas krav. Planen ska beskriva hur förskolan förebygger, upptäcker och motverkar diskriminering och kränkande behandling samt innehålla rutiner för att utreda och åtgärda kränkande behandling. Planen ska användas som ett verktyg i den dagliga verksamheten.

1.1.1 Ombud och ombudsmän

- Barn- och elevombudet (BEO) är en del av Skolinspektionen och tar tillvara barns och elevers rättigheter. BEO utreder anmälningar om kränkande behandling.
- Diskrimineringsombudsmannen (DO) arbetar mot diskriminering utifrån gällande diskrimineringsgrunder. DO utreder anmälningar om diskriminering.

1.2 Ett levande dokument att använda i verksamheten

Likabehandlingsplanen och planen mot kränkande behandling skall vara ett levande verktyg i det dagliga arbetet. Genom denna plan vill vi berätta hur vi arbetar för att förebygga och

åtgärda diskriminering och kränkande handlingar samt hur vi arbetar för att främja en trygg förskola för alla barn.

1.3 Främjande arbete

En viktig uppgift för oss är att förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla öppenhet, respekt, solidaritet och ansvarstagande. På vår förskola arbetar vi med ett fortgående värdegrundsarbete. Det är även viktigt att de olika diskrimineringsgrunderna lyfts fram och reflekteras.

Vid varje utvecklingssamtal samtalar vi om trivsel, trygghet och delaktighet tillsammans med vårdnadshavare. Vi följer varje barns utveckling och lärande för att upptäcka barnens behov. Vi gör insatser och sätter in åtgärder utifrån det enskilda barnets behov. Vi har kontinuerlig kontakt med vårdnadshavare. Vi observerar barnen i inne- och utemiljön för att säkerställa att vi har bra miljöer. Vi dokumenterar vad som händer i barngrupperna.

1.4 Förebyggande arbete

Det förebyggande arbetet handlar om att undanröja hinder som kan uppstå i förskolans vardag. På vår förskola arbetar vi med drama/lek och pedagogiska aktiviteter samt diskussioner som ett led i att hjälpa barnen att lära sig hantera konflikter. Varje år genomförs en enkät om trygghet. En sammanställning av enkäten används som ett underlag vid den årliga revideringen.

På arbetsplatsträffarna reflekterar vi tillsammans över de observationer som genomförts i verksamheten.

1.5 Kartläggning

Vi kartlägger nuläget på förskolan för att ta reda på vad vi behöver göra för att förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling och för att främja barns lika rättigheter och möjligheter. Kartläggningen ska leda till att verksamheten upptäcker varför och i vilka sammanhang som kränkningar uppstår eller kan uppstå samt hur de tar sig uttryck, så att man kan sätta in relevanta insatser.

Kartläggningen på vår förskola utgörs av observationer av barngruppen samt samtal med personal, vårdnadshavare och barn. Genom dessa skapar vi oss en bra bild av barngruppernas aktuella behov och utvecklingsområden. Den enkät som årligen genomförs bland vårdnadshavarna används som en del av kartläggningen.

1.6 Anmäla, utreda och vidta åtgärder

Om personal på förskolan får kännedom om att ett barn blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling är personalen skyldig att informera rektor som i sin tur anmäler händelsen till huvudmannen. Rektor ser till så att personalen skyndsamt informerar vårdnadshavare om händelsen. Huvudmannen är sedan skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring uppgivna kränkningar. Detta innebär att förskolans personal ska ta varje uppgift om kränkande behandling på allvar och på delegation av huvudmannen utreda vad som hänt. Om utredningen visar att kränkning skett ska förskolan vidta de åtgärder som

krävs så att kränkningarna upphör. Åtgärderna ska följas upp och utvärderas för att säkerställa att kränkningarna upphört.

1.7 Ansvarsfördelning och förankring

Ansvarig för att upprätta den nya planen är rektor tillsammans med personalen på förskolan som skapar förutsättningar för att göra barnen delaktiga i arbetet. Rektor har ett övergripande ansvar för enhetens likabehandling av alla barn och personal samt att skapa förutsättningar för ett gott arbetsklimat. Alla anställda på enheten jobbar för att likabehandlingsplanen och planen mot kränkande behandling följs och förankras hos barn, personal och vårdnadshavare i verksamheten.

All personal jobbar med att komma med konstruktiv kritik och i yttersta fall genom aktivt handlande ingripa mot sådant som strider mot den människo- och kunskapssyn som förskolans etik vilar på.

All personal ingriper om någon kollega uppträder kränkande mot ett barn eller motverkar ett barns rättigheter. Rektor tar ansvar för utredning, då enligt punkterna under rubriken "Rutin för hur vi agerar om allvarliga situationer uppstår".

1.8 Akuta insatser och åtgärder

1.8.1 Rutin för hur vi agerar om allvarliga situationer uppstår

- Rektor informeras av berörd personal. Anmälan görs via digital blankett som går till huvudman.
- Samtal med den eller de berörda påbörjas. Målet är att snabbt få stopp på trakasserierna. Uppföljande samtal sker. Arbetslagsledare ansvarar för samtalen.
- På delegation av huvudmannen ska förskolan skyndsamt utreda händelsen och vidta åtgärder. Utredningens omfattning beror på omständigheterna i det enskilda fallet.
- Rektor ser till att vårdnadshavarna till de barn som är inblandade informeras av berörd personal.
- Händelserna dokumenteras skriftligt av berörd personal.
- Vid behov sammankallar rektor sin personal och berörda vårdnadshavare till möte.
- Rektor ansvarar för att följa upp de insatta åtgärderna. I samråd med vårdnadshavarna observerar all personal att trakasserierna upphört, om så är fallet avskrivs ärendet. Fortsätter kränkningarna tar berörd personal kontakt med elevhälsoteamet för vidare åtgärder.
- Vid behov anmäls ärendet till socialtjänsten av rektor.

1.9 Utvärdering och uppföljning

Planerna utvärderas och revideras en gång per år samt vid behov i syfte att förbättra och utveckla verksamhetens arbete kring likabehandling samt för att följa den aktuella barngruppens sammansättning och behov. Uppföljning av arbetet sker kontinuerligt.

1.10 Delaktighet och inflytande

Personal, barn och vårdnadshavare ska informeras om och ges möjlighet att påverka likabehandlingsplanen och den årliga planen mot kränkande behandling. Det är av stor betydelse att arbetet förankras bland anställda, barn och vårdnadshavare. Informationen till vårdnadshavarna ges på föräldramöten samt vid utvecklingssamtal. Likabehandlingsplanen och den årliga planen mot kränkande behandling finns även tillgänglig på förskolan och på Borgholm kommuns hemsida.

1.11 Blanketter

- Anmälan om kränkande behandling (digitalt i Drafit)
- Utredning och åtgärder i samband med trakasserier och kränkande behandling

1.12 Referenser

Skollagen (2010:800). Diskrimineringslagen (2008:567). Skolverkets Allmänna råd - Arbete mot diskriminering och kränkande behandling. Läroplan för förskolan, Lpfö – 18 (reviderad, 2025).

2 Rektorn har ordet

Vår förskola ska vara en rolig, lärorik och stimulerande plats att utvecklas i samt erbjuda en trygg omsorg till alla barn. På vår förskola ska alla känna att man är respekterad för den man är och vi försöker hitta det unika i varje barn.

Verksamheten ska genomföras så att undervisningen främjar alla barns utveckling och lärande. Som rektor har jag ett övergripande ansvar för enhetens likabehandling av både barn och personal, samt för att skapa förutsättningar för ett gott arbetsklimat. För att uppnå detta deltar jag aktivt i förskolans trygghetsarbete och arbetar för att motverka diskriminering, kränkningar och trakasserier samt stöttar personalen i det dagliga främjande och förebyggande arbetet.

Vi utbildar oss tillsammans, vi omarbetar vår likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling varje år och jag får en kontinuerlig redovisning av trygghetsarbetet.

Min vision är att alla barn ska trivas och få förutsättningar att lyckas i förskolan. Tillsammans lägger vi grunden för ett livslångt lärande!

Anna Landefrö, Rektor

Runstens förskola, 9 september 2025

3 Definitioner

3.1 Kränkande behandling

Gemensamt för alla kränkande handlingar är att någon kränker principen om alla människors lika värde. Kränkningar kan äga rum såväl mellan barn, personal och barn, barn och personal samt mellan personal.

Kränkningar kan vara:

- fysiska i form av knuffar, slag, förstörda kläder och saker
- verbala i form av hot, elaka ord, spridning av rykte
- psykiska i form av utfrysning, miner, suckar, fniss och skratt
- text och bild i form av klotter, obehagliga mejl, sms och lappar
- uppträdande som kränker barnets värdighet vid upprepade tillfälle

3.2 Diskriminering

Diskriminering innebär att ett barn missgynnas, direkt eller indirekt, av skäl som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna nedan:

- kön
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionsnedsättning
- sexuell läggning
- ålder
- könsöverskridande identitet eller uttryck

I verksamheterna är det huvudmannen eller personalen som kan göra sig skyldig till diskriminering. Barn kan inte diskriminera varandra i juridisk bemärkelse.

3.3 Trakasserier

Trakasserier är ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder. Trakasserier kan också vara av sexuell natur. Det är personen som är utsatt som avgör vad som är kränkande.

3.4 Mobbning

Mobbning skiljer sig från annan kränkande behandling genom att den förutsätter att den som utsätts kränks vid upprepade tillfällen och under en viss tid. Dessutom råder en obalans i makt mellan den som mobbar och den som utsätts för mobbning.

3.5 Repressalier

Personalen får inte utsätta ett barn för straff eller annan form av negativ behandling på grund av att barnet/eleven eller vårdnadshavaren har anmält skolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling. Det gäller även när ett barn, exempelvis som vittne, medverkar i en utredning som rör diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

4 Utvärdering av föregående år

4.1 Mål 2024/2025

- Pedagogerna ska uppmärksamma och stärka positiva handlingar mellan barnen.
- Barnen visar på sammanhang och situationer då de möter varandra på ett positivt sätt i handling eller ord.
- Barnen ska kunna lösa problem och hjälpa varandra att hitta lösningar

4.2 Resultat och måluppfyllelse 2024/2025

Pedagogerna har under året arbetat nära barnen och uppmuntrat dem när positiva sammanhang och samspel uppstått. Pedagogerna har skapat och erbjudit barnen undervisningssituationer och tillfällen som ger dem möjlighet att träna på vad en positiv handling kan vara och vad den kan betyda i våra sociala relationer. Barnen har även erbjudits olika verktyg för att kunna agera problemlösande, både själva och tillsammans med andra.

Under det gångna året har vi arbetat mycket med känslor och att få barnen att förstå hur andra kan uppleva situationer som uppstår. Känslor och begrepp som *jag, du, vi* och *tillsammans* har varit centrala under året och vi upplever att det har skett en utveckling i barnens förmåga att kunna förstå och närma sig andras perspektiv.

4.3 Nulägesanalys

Det nya läsåret inleds med att gruppkonstellationerna förändrats utifrån avdelningsbyte samt nya barn på förskolan. Både barn och personal behöver få tid att lära känna varandra, bygga upp tillit och förtroende för att etablera en trygg grund och kunna utvecklas inom social hållbar utveckling. Parallellt med detta trygghetsarbete ser vi även ett behov av att fortsätta vårens arbete med att öka barnens förmåga att ta hänsyn till och kunna leva sig in i andra människors situationer. Att förstå sina egna och andras känslor och hur de påverkar samt tas emot av andra är viktiga aspekter i barnets utveckling.

Vi ser och upplever att barnen har ett behov av att få stöttning i det sociala samspelet samt att ta sitt eget ansvar när det gäller att fungera tillsammans med andra. Därmed kommer vi i årets värdegrundsarbete rikta uppmärksamhet mot barnens känslouttryck.

5 Planerade mål för 2025/2026

- Pedagoger skapar undervisningstillfällen där barnen får möjlighet att utveckla sin förståelse för känslor och dess uttryck
- Barnen visar på sammanhang och situationer då de möter varandra på ett positivt sätt i handling eller ord.

5.1 Metod

Pedagogerna arbetar nära barnen och uppmuntrar dem när positiva sammanhang och samspel uppstår. Pedagogerna ska även skapa undervisningssituationer som kan träna barnen i vad en positiv handling kan vara och vad den kan betyda i våra sociala relationer. Pedagogerna ska skapa undervisningstillfällen där barnen får möjlighet att utveckla sin förståelse för känslor och dess uttryck.

5.2 Åtgärder för året

Personalen ska lägga extra fokus på att uppmärksamma och bekräfta (samt dokumentera) barnens positiva handlingar inom socialt samspel. Vi ska planera, genomföra, utvärdera och förbättra aktiviteter och undervisning som ger barnen förutsättningar att utveckla förståelse för sin omgivning.

Personalen ska lägga extra fokus på undervisningstillfällen som erbjuder barnen verktyg, tillfällen och möjligheter att träna på att förstå känslor och hur dessa kan uttrycka sig.

5.2.1 Insatser för det förebyggande arbetet

Vi kommer att använda oss av olika pedagogiska verktyg och aktiviteter för att undersöka och utveckla värdeord såsom hänsyn och respekt. Genom situationer/aktiviteter som belyser till exempel möten och dilemman med andra och allt det kan innebära, kan barnen upptäcka strategier och hitta tillvägagångssätt som gynnar det sociala samspelet.

Att ha ett ordförråd för känslor är en viktig del i att kunna förstå, uttrycka och bemöta sina egna och andras känslor. Vi vill ge barnen en ökad medvetenhet om egna och andras känslor och på så sätt erbjuda dem ett verktyg att bättre kunna lösa konflikter.

5.2.2 Insatser för det främjande arbetet

Arbetet med känslor och positiva samspelssituationer kan öka barnens självförtroende, självkänsla och empati. Under det kommande året vill vi på Runstens förskola åstadkomma en god samsyn kring dessa begrepp i personalgruppen. Arbetet kommer därför systematiskt följas upp kollegialt genom pedagogiska diskussioner på arbetsplatsträffar och avdelningsmöten.

Anna Landefrö, Rektor

Den 9 september 2025

6 Bilaga 1 – Styrdokument

6.1 Diskrimineringslagen (2008:567)

Att främja lika rättigheter och möjligheter oavsett de sju grunderna:

Kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, ålder

- Förbud mot diskriminering
- Krav på förebyggande arbete
- Regler om tillsyn och sanktioner

6.2 Skollagen

6.2.1 6 kapitlet 6 § Skollagen (SFS 2010: 800)

Huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Närmare föreskrifter om detta finns i 7 och 8 §§.

6.2.2 6 kapitlet 7 § Skollagen (SFS 2010:800)

Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.

6.2.3 6 kapitlet 8 § Skollagen (SFS 2010:800)

Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

6.2.4 6 kapitlet 10 § Skollagen (SFS 2010:800)

En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn. En förskolechef eller rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

7 Bilaga 2 – Barnkonventionen

7.1 Artikel 2

Barn har rätt att bli lyssnade till och att ha inflytande över utbildningen.

7.2 Artikel 3

Hur har hänsyn tagits till att barnet har likvärdiga villkor som andra?

På vilket sätt har barnets bästa satts i främsta rummet?

7.3 Artikel 6

Vilka konsekvenser får den tänkta insatsen på barnets utveckling?

7.4 Artikel 12

På vilket sätt får barnet uttrycka sin mening?

8 Bilaga 3 – Läroplan för förskolan, lpfö 2018 (reviderad, 2025)

8.1 Grundläggande värden

Förskolan ingår i skolväsendet och vilar på demokratins grund. Av skollagen (2010:800) framgår att utbildningen i förskolan syftar till att barn ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla barns utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen ska också förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på.

Var och en som verkar inom förskolan ska främja aktning för människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män, flickor och pojkar, samt solidaritet mellan människor. Inget barn ska i förskolan bli utsatt för diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder, hos barnet eller någon som barnet har anknytning till, eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas.

Utbildningen ska genomföras i demokratiska former och lägga grunden till ett växande intresse och ansvar hos barnen för att aktivt delta i samhället och för en hållbar utveckling – såväl ekonomisk och social som miljömässig. Både ett långsiktigt och globalt framtidsperspektiv ska synliggöras i utbildningen.

Förskolan ska spegla de värden och rättigheter som uttrycks i FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen). Utbildningen ska därför utgå från vad som bedöms vara barnets bästa, att barn har rätt till delaktighet och inflytande och att barnen ska få kännedom om sina rättigheter.

9 Bilaga 4

När kränkning eller diskriminering uppmärksammas påbörjas en utredning direkt och vid behov sätts åtgärder in. Vid uppmärksammas pågående kränkning eller diskriminering åtgärdas det direkt på plats.